

KURIKAN KAUPUNGIN LUKIOIDEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUS- SUUNNITELMA 2017 - 2020

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa

Sisällys

1. Johdanto	3
1.1. Lainsäädäntö	3
2. Tasa-arvotilanteen kartoitus	4
2.1. Lukioiden arvot	4
2.2. Opiskelijamäärät ja kysely	4
2.3. Syyslukukauden 2017 tasa-arvotilanne ja tarvittavat kyselyt	4
2.3.1 Tasa-arvon toteutuminen opiskelijavalinnoissa	5
2.3.2. Tasa-arvon toteutuminen opetusjärjestelyissä	5
2.3.3. Tasa-arvon toteutuminen opintasuorituksia arvioitaessa	6
2.3.4. Opiskelijakuntatoiminta	6
2.3.5. Syrjintä, seksuaalinen häirintä ja sukupuolen perusteella tapahtuva ahdistelu	7
3. Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi sekä häirinnän ehkäisemiseksi	7
4. Tasa-arvosuunnitelmasta tiedottaminen	8

Kurikan kaupungin lukioiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

1. Johdanto

Tämä suunnitelma astuu voimaan sen hyväksymisen jälkeen ja se liitetään osaksi uutta lukion opetussuunnitelmaa (LOPS 1.8.2016). Lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma täydentää Kurikan kaupungin vastaavaa suunnitelmaa, jossa on henkilöstöä koskeva osuus. Oppilaitoksen tulee laatia henkilöstöpoliittinen tasa-arvosuunnitelma, jos henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää (tasa-arvolain 6 a §). Kurikassa käytetään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa.

Laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta edellyttää, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää selvityksen oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi sekä arvion aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteutumisesta ja tuloksista. Kurikassa suunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan, tämä suunnitelma vuosiksi 2017 – 2020.

1.1. Lainsäädäntö

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa. Lukion kokoisessa oppilaitoksessa on tarkoituksenmukaista päivittää suunnitelmaa kolmen vuoden välein.

Naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tulee edistää kaikessa toiminnassa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Tarkoituksena on luoda sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Tässä suunnitelmassa tasa-arvolla tarkoitetaan tasa-arvolain mukaista naisten ja miesten välistä tasa-arvoa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Tasa-arvolain 5 §:ssä säädetään, että viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Yhdenvertaisuuslaissa kielletään välitön syrjintä ja välillinen syrjintä sekä häirintä. Välittömällä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tasa-arvolaissa: 1) naisten ja miesten asettamista eri asemaan sukupuolen perusteella; 2) eri asemaan asettamista raskaudesta tai synnytyksestä johtuvasta syystä; 3) eri asemaan asettamista sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisuun perusteella. Välillisellä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tasa-arvolaissa: 1) eri asemaan asettamista sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun nähden neutraalilta vaikuttavan säännöksen, perusteen tai käytännön nojalla, jos menettelyn vaikutuksesta henkilöt voivat tosiasiallisesti joutua epäedulliseen asemaan sukupuolen perusteella; 2) eri asemaan asettamista vanhemmuuden tai

perheenhuoltovelvollisuuden perusteella.

Yhdenvertaisuuslaissa kielletyt syrjintäperusteet ovat: ikä, etninen, tai kansallinen alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, terveydentila, perhesuhteet, ammattiyhdistystoiminta, poliittinen toiminta, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy (esim. varallisuus, raskaus).

Perustuslain 6 § mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä eikä ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Häirintää on henkilön ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy edellä todettuun syyhyn (ikä, alkuperä, kansalaisuus jne.) ja käyttäytymisellä luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä halventava tai nöyryyttävä taikka häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri. Käyttäytyminen käsitteenä pitää sisällään puheet, viestit, ilmeet, eleet, jne.

2. Tasa-arvotilanteen kartoitus

2.1. Lukioden arvot

Lukion uuden opetussuunnitelman myötä on pidetty arvokeskusteluja ja päivitetty Kurikan lukion arvot. Ne ovat yhteisöllisyys, hyvät tavat, toisten kunnioittaminen sekä vastuullisuus. Pidämme tärkeänä kaikkia niitä asioita, jotka nousevat esiin kunkin lukion LOPS 2016:sta.

2.2. Opiskelijamäärät ja kysely

Jalasjärven lukiossa on 110 - 120 opiskelijaa, Jurvan lukiossa 50 - 60, Kurikan lukiossa 120 – 130. Syyslukukaudella 2017 pidetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kartoitusta kysely lukion opiskelijoille. Kysely suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä.

2.3. Syyslukukauden 2017 tasa-arvotilanne ja tarvittavat kyselyt

Taustakysymykset:

Valitse lukio
Kurikan lukio
Jurvan lukio
Jalasjärven lukio

Sukupuoli:

nainen
mies
muu

Vuosikurssi:

ensimmäinen
toinen

kolmas
neljäs yms.

Arvioi yleisesti naisten ja miesten asemaa lukiossa. Kuinka koet asian?

Väittämät:

miesten asema on parempi
miesten asema on vähän parempi
sukupuolet ovat tasa-arvoisia
naisen asema on vähän parempi
naisen asema on parempi

2.3.1 Tasa-arvon toteutuminen opiskelijavalinnoissa

Lukioihin otetaan vuosittain peruskoulun päättötodistuksen mukaisessa paremmuusjärjestyksessä. Valinta suoritetaan yhteishaun perusteella. Käytännössä kaikki halukkaat pääsevät aloittamaan opintonsa lukiossa. Tasa-arvo toteutuu.

2.3.2. Tasa-arvon toteutuminen opetusjärjestelyissä

Eroaako naisten ja miesten osallistuminen kursseilla (aktiivisuus)?

Väittämät:

miehet osallistuvat paljon enemmän
miehet osallistuvat jonkin verran enemmän
sukupuolet osallistuvat yhtä paljon
naiset osallistuvat jonkin verran enemmän
naiset osallistuvat paljon enemmän

Onko sukupuolten tasa-arvo on kokemuksesi mukaan toteutunut opiskelun ohjauksessa lukiossa?

Väittämät:

erittäin hyvin
melko hyvin
en osaa sanoa
melko huonosti
erittäin huonosti

2.3.3. Tasa-arvon toteutuminen opintasuorituksia arvioitaessa

Kuinka hyvin tai huonosti sukupuolten tasa-arvo on kokemustesi mukaan toteutunut arvioinnissa?

Väittämät:

- erittäin hyvin
- melko hyvin
- en osaa sanoa
- melko huonosti
- erittäin huonosti

Opettajat asettavat kursseilla samat vaatimukset miehille ja naisille

Väittämät

- täysin samaa mieltä
- osittain samaa mieltä
- en osaa sanoa
- osittain eri mieltä
- täysin eri mieltä

2.3.4. Opiskelijakuntatoiminta

Kuinka hyvin tai huonosti sukupuolten tasa-arvo on kokemustesi mukaan toteutunut lukion oppilaskunnan hallituksen (OPKH:n) toiminnassa?

Väittämät:

- erittäin hyvin
- hyvin
- en osaa sanoa
- huonosti
- erittäin huonosti

Toteutuuko tasa-arvo lukion nais- ja miesopiskelijoiden keskinäisessä vuorovaikutuksessa?

Väittämät:

- erittäin hyvin
- hyvin
- en osaa sanoa
- huonosti
- erittäin huonosti

2.3.5. Syrjintä, seksuaalinen häirintä ja sukupuolen perusteella tapahtuva ahdistelu

Esiintyykö lukiossa sukupuolista häirintää?

Väittämät:
ei esiinny
en tiedä
jonkin verran
kyllä esiintyy

3. Toimenpide-ehdotukset tasa-arvon edistämiseksi sekä häirinnän ehkäisemiseksi

Aiheet	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt	Aikataulu	Mittarit
OPKH:n toiminta	Jokaista kohdellaan tasa-arvoisesti	Ryhmyttäminen, OPKH:n tempaukset, ketään ei jätetä yksin	OPKH:n hallitus, kaikki opiskelijat		Toteutunut/ei
Opinto-ohjaus	Kannustetaan ammatinvalintaan omien kiinnostusten mukaan	henkilökohtaiset opintopolut	OPO		Toteutunut/ei
Opetuksen järjestelyt		kiinnitetään huomiota tasa-arvokysymyksiin	koko henkilökunta		
Opintosuoritusten arviointi		kiinnitetään huomiota tasa-arvokysymyksiin	arviointiin osallistuvat opettajat		
Häirintä	Ei sallita	Ilmoitus ro:lle, opettajalle, terveydenhoitajalle tai rehtorille	koko henkilökunta		

Jokaista kouluuyhteisön jäsentä tulee kohdella asiallisesti ja kohteliaasti, vaikka kaikista ei pitäisikään. Jos joudut epäasiallisen kohtelun tai kiusaamisen kohteeksi toimi seuraavasti:

- ilmoita ryhmänohjaajalle, terveydenhoitajalle, muulle opiskelijahuollon henkilölle tai rehtorille asiasta. Voit myös puhua suoraan asianosaisen kanssa ja pyytää häntä lopettamaan epäasiallisen kohtelun.
- Jos epäasiallinen käytös jatkuu, kerro ryhmänohjaajalle tai opiskelijahuollon henkilölle asiasta. Mikäli häiritsijänä tai kiusaajana on opettaja, ilmoita asiasta rehtorille.

Ryhmänohjaaja/rehtori:

- kun saat ilmoituksen häirinnästä, keskustele asianosaisen kanssa
- keskustele sen jälkeen kiusaajaksi/häiritsijäksi nimetyn kanssa
- kutsu asianosaiset sovittelukeskusteluun, jossa käydään läpi tilanteet ja tapahtumat. Molemmat osapuolet kertovat näkemyksensä tilanteesta. Sovitaan tilanteen ratkaisemiseksi tarvittavista muutoksista ja sovitaan seurannasta. Mikäli tilanne ei korjaannu, otetaan käyttöön lukiolaissa olevat kurinpitomenettelytoimenpiteet.

4. Tasa-arvosuunnitelmasta tiedottaminen

Tästä tasa-arvosuunnitelmasta tiedotetaan koko henkilökunnalle ja opiskelijoille tämän suunnitelman hyväksymisen jälkeen. Ryhmänohjaajat esittelevät tasa-arvosuunnitelman opiskelijoille lukuvuosittain. Tasa-arvosuunnitelma on LOPS16-liitteenä. Tasa-arvosuunnitelma päivitetään kerran kolmessa vuodessa.